

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.

Ime: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglaš 1 m/m K 2—, notice, posilano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v tuzemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 420—
polletno	150—	polletno	210—
3 mesečno	75—	3 mesečno	105—
1	25—	1	35—

„Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno 30% po nakaznici. Na samo oplate naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.“

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprotoma le podpisane in zadostno frankovane. Rokopisov ne vrača.

Posamezni številka velja 120 K Poštno plačana v gotovini.

Kapucinade.

Pepelnica se bliža, pokora trka na durf.

Avstrijski škofje, na čelu dunajski kardinal in v njihovi družbi tudi krški škof v Celovcu, so izdali skupno pastirsko pismo. Zanimivo pismo, ki prihaja le prekasno.

»Plameni socialne revolucije, naravnost groznega prevrata planolajo vedno inočnoje kvišku. Grozi svetovna katastrofa, ki naj pokoplje človeštvo pod razvalinami: splošni potop mesa proti potegnili vse v prepad,« pišejo škofje. »Tako ne more iti dalje, ali pa propademo vsi! Človeštvo je zašlo; njegovi voditelji so udarjeni s slepoto, mase so zavade in razhujskane, nasprotja med ljudskimi razredi postajajo vedno ostrejša, sovraštvo in ogorčenost grozita človeštvo medsebojno razmesariti. Razuzdana mešenost kakor v Noetovih časih, ošabna upornost kot v Mozesovih časih in brezsrčna pohlepnost in dobičakarjnost kakor v časih Janeza predhodnika; glejte, to so glavna zla naše dobe!«

In škofje grme proti nesramnostim avstrijskih kinematografov in gledaliških predstav, proti nesramnim tulim plesom in proti nesramnim ženskim oblekam.

Človek bi skomizgnil z rano in bi si dejal: škofje pretiravajo! Toda prav isti pišejo dunajski dnevniki. »Neue Freie Presse« pridiguje prav tako, kakor škofje:

»Dunaj je prevzela opojnost razkošja. Treba je svariti, kajti grehi rodé posledice ter vplivajo na tujce in domačine pogubno. Ali je neizogibno, da v svoji revščini posnemamo nepravosti, ki prihajajo iz dežel zmagovalcev? Ali se morajo ženske kazati z golimi hrbti ter javno nastopati v oblekah, ki tega imena niti več ne zaslužio? Ali je prav in pametno, da se ogromne vsote, ki bi včasih živile več let cele obitelji, uporabljajo za nakup dragocene kožuhovine, lukaznih čevljev in nogavic ter da se ravna proti vsem načelom štedljivosti? Kako naj ima svet sočutje z državo in z Dunajem, kako naj se stopnjuje usmiljenje za avstrijsko in dunajsko usodo, ako se razkazujemo kot lehkomišelnji uživalci, ter pri tem ne opazimo pogledov opazovalcev, ki v resni skrbni take ekscese obsolajo? — Že zaradi vtiska na inozemstvo, ki mora misliti, da nismo prav nič vredni pomoči in da nismo prav nič upravičeni beračiti, bi ne smeli Dunajčanje denar takorekoč s kerci razmetavati. Ne uvidevamo, zakaj smo zašli v dobi naltrepkešega pomanjkanja v ozračje, ki je s soparno erotiko uprav prenasličeno, ko se go-

je plesi, pri katerih se telesna dražest stopnjuje do ostudnosti ter se v vsakdnevem občevarju uporabljajo besede, ki so bile včasih mogoče le v mlaki...«

Če so prisiljeni že židovski listi prinašati take kapucinade, tam so škofjske lamentacije seveda razumljive in upravičene. Sicer trdijo dunajski časopisi, da obsega dunajska Sodoma le nekaj tisočev prebivalcev, toda škofje ne delajo prav nobene izjeme. Obsolajo vse vprek: kapitaliste, srednji stan, kmete in delavce. Drug drugemu kople jama — pišejo — in boj vseh dvija proti vsem. Brezmejno in brezvestno kupčenje denarja nenasitnega kapitalizma na eni strani, nemisljeno zlorabljanje delavcev, ki si služijo jedva skorjo kruha; — na drugi strani izkorišča bogateli kmet brez vesti meščana ter ga izžema brez srca, — na tretji strani uganjajo orke odruhi, prekupe in verižniki ter slačijo ljudi do kože, — na četrty strani upirajo delavci in raneščenci stavke, ki ogrožajo državo in vso javnost. Tako se pripravila po vseh za vse prihod tistega pekla, ki se imenuje boljše življenje in ki postane grob človeštva. Tako pišejo avstrijski škofje. A rešitev vidijo kajpada le v večji moči cerkve. In ti škofje, ki grme proti anarhiji, pridigajo sani — upor proti ustavi, proti zakonom, proti vladi!

»Bog je gospod držav in vlad, deželnih zborov in narodnih skupščin, vseh šol in univerz, vseh uredništev in organizacij,« pišejo škofje. Če zapišejo besedo Bog, mislijo seveda pri tem na škofjski ordinarijat, na politično moč klerikalizma. »Pouk in vzgoja ne smeta biti brez vere, in o njima odloča veljavno le cerkev!« In cerkev odloča seveda — ede ne njih knjiž in učnih oseb, ki ne smejo izpodkopavati jubeznl do cerkve in duhovščine. Zato se morajo verske vaje znova uvesti v šole! In ustavnim zakonom pritrjujejo škofje le v toliko, v kolikor ne omejujejo božje pravice cerkvene.

Maziljeni anarhisti z mitro in krivo palico pridigujejo torej revolucijo, zakaj avstrijska škofjska sinoda se proglasa sama za najvišjo drž. instanco, ki zakone potrjuje ali zameta. Avstrija je v gospodarskem razsulu, a nprstvenemu prouadu sledi tudi splošna anarhija. Stan proti stanu, sloj proti sloju in končno še cerkev proti vsem, proti zakonom in ustavi: kam plove taka država? Vse kapucinade ne koristijo. Treba bi radikalnejših sredstev. Vlada javka, grozi z bankrotom, a ljudstvo se potup-

lja v orgijah z geslom: Za nami potop! — Za Rusijo sledi Avstrija. In Nemčija? — In kdo potem? — Pepelnica se bliža...

Češka trgovska zbornica na Dunaju.

Dunaj, 5. febr. 1921.

Dunajski Čehi se čedalje tesneje organizujejo. Pred vojno so govorili, da jih je do pol milijona. Po razsulu Avstrije so polagoma odšli v češko-slovaško službo vsi državni uradniki. Mnogi imajo še danes tu svoje rod-bine, ker v novi službi še nimajo stanovalja za nje. Ali vkljub preselitvi tisočev Čehov jih danes ni nič manj, rajši več nego pred razsulo. V stari Avstriji je živelo na Dunaju neštevilno Čehov, ki so bili skoro že ponemčeni ali pa so se tu potuhili in skrivali, ker jim je tako kazalo. Po razsulu pa so deloma morali pokazati barvo, deloma so to radi storili, kajti njihova domovna občina je kje v Češkoslovaški, a avstrijski državljani niso hoteli postati. »Ich bin eigentlich auch ein Čechoslovak!« je odmevalo na vseh koncih. Vsi taki ljudje so imeli vsak hip opraviti na češkoslovaškem poslanstvu in tako se je nešteto rodbin polagoma vrnilo v češko družbo, v češka društva, otroci v češko šolo itd. Zdej se na tisoče ljudi priznava za Čeha, ki so poprej polnili nemške vrste. — In zdej imajo Čehi v vseh okrajih češke ljudske šole, imajo celo meščanske in srednje šole.

Trgovski in obrtni stan je med Čehi prav dobro zastopan. Tudi inteligence imajo dovolj. Zdej lepo organizujejo narodno in kulturno delo.

Trgovina med Češkoslovaško in Avstrijo je zelo živahna. Čehi se niso niti za trenutek ločili od Avstrije s kitajskim zidom, kakor je to storila Jugoslavija. Čehi so znali izkoristiti lego in zaklade Dunaja. Tu imajo celo vrsto nakupnih društev in komisij, delniških društev za uvoz in izvoz, za tranzitno trgovino, spedicije, banke i. t. d.

Da bi pa pokazali na zunaj moč češke trgovine, da bi to trgovino organizovali in združili v skupno delo za korist narodne stvari, so ustanovili končno — trgovsko zbornico. Predsednik je g. Josp Spitalsky, vrhovni ravnatelj »Živnostenske banke«, velik organizatorski talent. Tudi pa je dunajski Čeh dr. Měřicka, mlad mož, ki ima pred seboj hvalnežno polje. — Trgovska zbornica ima svoje uradne prostore v palači »Živnostenske banke« (I. okraj, Herengasse 12), kjer posluje pod okri-

ljem banke tudi Nakupovalno društvo, ki preskrbuje češke konsume z vsem potrebnim blagom, v prvi vrsti z živili.

Češka trgovska zbornica na Dunaju ima isto nalogo, kakor vse druge. Toda trgovski kataster te zbornice bo za češki narod še vse večje važnosti. Veliko bi mogli pisati o veliki važnosti te zbornice za češki narod, in to toliko bolj, ker se Dunaj razvije v nekako prometno in trgovsko križišče srednje Evrope.

In mi Jugoslovenci?

Ni pričakovati, da bi mi imeli tu svojo Jugoslovensko trgovsko zbornico, kajti ako bi tudi kaj podobnega ustanovili, bi bil to monsturn, kakor naše poslanstvo na Dunaju (doslej smo imeli že — osem — »poslanikov, konzularnih agentov, predstavnikov, upravnikov poslova« itd.). — Najbolje bi bilo ako bi ustanovili jugoslovensko sekcijo pri češki trgovski zbornici. Prostorji so na razpolago. Pod istim vodstvom, pod istim krovom, ob neznatnih stroških bi mogli imeti jugoslovensko trgovsko zbornico, katera bi ne zastopala le trgovine med Jugoslavijo in Avstrijo, ampak tudi med — Češkoslovaško, in posredstvom češke zbornice bi imeli stike na mnoge strani, kamor sami ne pridemo tako zlahka.

Dunajski Čehi si žele take zveze z Jugoslavijo. Pripravljeni so, da se z nami docela sporazumejo o skupni organizaciji trgovskih interesov na Dunaju. Ker sem z metodami činitelj v ozki zvezi, si štejem v rodoljubno dolžnost, obvestiti o tej važni stvari našo javnost in zainteresovati za to vprašanje merodajne zbornice.

Jugoslovenska kolonija sama je danes zelo številna, a na Dunaj prihaja toliko naših ljudi, kakor nikoli poprej. Za nedogledno bodočnost ni pričakovati sprememb. Stoletne zveze, navade in šege se ne dajo spreminjati tako lahko, kakor so menili oni naši modrijani, ki so proglasili geslo: »Sa Svabama ništa!«, a sami najbolji letajo za Švabi. Trgovski interesi med Jugoslavijo in Avstrijo so zelo veliki, in ako so Čehi tako prijazni, da nam hočejo iti na roko pri organizaciji naših trgovskih odnošajev, tedaj moramo le hvaležno zgrabití ponujano roko.

A. Gabršček.

Dr. Vesnić za narodno in državno edinstvo.

— Beograd, 7. februarja. Današnje sejo ustavnega odbora je otvoril podpredsednik dr. Tomljenović.

Sklenilo se je, da se stenografični zapisniki sej pošljejo vsem parlamentarnim skupinam. Nato je sledilo na-

daljevanje debate o vladnem ustavnem načrtu.

Zastopnik zemljoradničke stranke g. Avramović je v svojem govoru poudarjal, da vsebuje vladni ustavni načrt samo politični del edinstva. V deželi gospodarskega liberalizma, v Angliji, uvažajo moderne gospodarske zakone, ustanavljajo delavske in gospodarske zbornice nasproti principlu, da bodi država samo politična organizacija. Naša država je sicer ustvarila po angleškem vzorcu ministrstvo zdravja, socialne politike, prehrane in posebno agrarne reforme, vendar pa se prezira gospodarska organizacija. Končno izjavlja, naj se politični del ustavnega načrta vzame v razpravo, gospodarski del pa naj se revidira. On je za dvodomni parlamentarni sistem.

Nato je razpravljaj dr. Milenko Vesnić na splošno o ustavi ter izjavil, da je vladni ustavni načrt izraz razmer, v katerih je izdelan, kakor jo bila prva srbska ustava izraz takratnih razmer, ki so zahtevale predvsem politične pravice. Principl načrta ustava je, da bodi ustava kolikor mogoče kratka, ker so se kratke ustave izkazale za najboljšie in najtrajnejše. Zavrnili je trditve g. Avramovića, da je gospodarska svoboda prvi pogoj za svobodo človeka in rekel, da sta politična in gospodarska svoboda v najtesnejši zvezi. V ustavnem načrtu ni gospodarske svobode, ker mora tozadevna vprašanja reševati redni parlament. Dr. Vesnić je za dvodomni sistem, ki ni uveden samo v Angliji, ampak tudi v vseh starih in novih državah, monarhijah in republikah. Ne samo v Zjed-njenih državah, ampak tudi v 43 republikah severne Amerike in v vseh republikah južne Amerike. Dr. Vesnić je naglašal, da govori o dvodomnem parlamentarnem sistemu brez obveznosti za svojo stranko.

Nadalje je izjavjal, da smo se udeležili le pripravljanja, da smo vsi le en narod. Potrebno je bilo, da se pokaže to tudi na zunaj in to smo dosegli z mednarodnim priznanjem naše države, Srbija je imela ta cilj, ko je začela boj za življenje in smrt. To je razvidno iz izjave srbske vlade, ki je naznanila svetu, da se ne bori samo za narod v Srbiji, ampak za osvobodjenje in ujedinitelje vseh treh jugoslovenskih plemen. Pri tem je podpisal srbsko vlado Jugoslovenski odbor, v katerem so bili faktori iz neosvobojenih kraljev, ki so mogli govoriti popolnoma svobodno. Tudi kriska deklaracija je zasledovala isto cilje. Ideja narodnega osvobodjenja in ujedinitelja je vodila Srbijo v njenem boju za ureditev sedanjih držav v trdnem prepričanju, da obstojajo v takrat še neosvobojenih pokrajinah ista stremeljenja. Zato Srbijanci ne morejo razumeti, kako je mogoče razpravljati o ureditvi države, ker sta tudi Srbija in Črnagora žrtvovali svoj del za ujedinitelje. Zato prosil vse osvobodene brate, naj si vzamejo to srce in naj se ne postavljajo nad ujedinitelje. Naša država je na geografično in politično ognjeni točki, izpostavljena nevarno-

Fran Govekar:

151

Svitanje.

»Bestija! Kot volkodlak naj bi jo hodil ponoči mučiti, dokler ne bi izdihnila svoje duše! se je togotila Nežika, a v duši si je dopovedovala: »Jaz nisem kriva njegove smrti! Zaradi mojih klovut bi se ne bil obesil. Za tri črne maše dam zanj, stromaka.«

Tedaj je zarezgetal na dvorišču konj, in v sobo je planila Metka:

»Mama, general Murat!«

Nežika je stekla na balkon. »Dobrodošli, gospod general!« je zaklicala, Murat pa je dvignil obraz in se smehljaj:

»Vendar Vas končno najdem! Objednil sem že vse mesto. Stapanjanja nimam. Pomislite, v kloštru pri nunah me hočejo kvartirčiti!«

Verderberci se je utrgal krehot.

»Pri nunah? — Háha! V naši hiši so vam lahko na razpolago tri sobe, gospod general... Ali sem preveč predrzna, če se vam jih usojam najvdaneje ponuditi?«

»Ne vem, če si smem upati: račun bo previsok!« se je šalil general in plesal s konjem po dvorišču.

»Oh, huda sem na vas! Odšli ste brez slovesa in zdej se zopet norčujete.«

»Torej ob osmih... je pomežiknil.

»Sam?« se je razveselila.

»Čisto sam. Do svidenja!«

Pognal je svojega konja in jezdił skozi vežo na Stari trg; pod trančo pa je zagledal dr. Repiča, ki je stopal ob nosilnici, ki sta jo nosila na dveh drogih dva stolonoša.

»Pozdravljeni, gospod!« mu je klical že od daleč. »Še dva dni in potem se ne vidimo morda nikoli več.«

»Dá, dá. Še dva dni in potem pride 1. maj!« je odgovoril dr. Repič in se dvignil na prste, da je podal generalu roko. »Že pri Des-selbrunnerju sem vam pravil, da nastane za nas po 1. maju zopet mrak.« Previdno se je ozrl in dotal potihlo! Nadejali smo se po svitanju zore in nato jasne, a dne, — namesto tega pa... vrag vzemi politike!

»Haha, francoski hudič je prorokoval resnico!« se je režal Murat. »Ampak ni še vseh dni konec, prilatelj. Verjete mi: vrnemo se! In prav kmalu. In za svitanjem prideta vendrele zora in dan, vstane solnce, ki ne mrkne nikoli več! Verjete, zaupajte in pripravljajte se na ta čas! Vrnite, zakaj le vera zmaga. Zmagala je z nami in zmagala bo tudi z vami... Pa koga smremljate?«

»Svojo ženko, general... Maritanica, po-

kaži se gospodu Muratu!« je dejal Repič in pri-

stopil k stolu.

»Vašo ženko!« se je začudil Murat. »Odkaj ste oženjeni?« — O, strela božja, moj poklon, milostiva! Čestitam vama — najlepši parček sta v Ljubljani!

Marijaničina mila, po pravkar prestani bolezní še nekoliko bleđa, zato tem finejša lepota je generala takoj zavzela in zavzdihnil je: »Joj, joj, kako nam bo, prijatelji, kadar ne bomo mogli več gledati Slovenk, ki so vendarle najlepše žensko pleme na svetu!«

»Morda pa se le potolažite v Parizu, gospod general?« se je pošalil odvetnik.

»O, da bi se! Če se ne, pri Bogu, se vrnem v Ljubljano! Do svidenja! Poklon, milostiva!« In odjezdil je dalje, nosilnica pa se je zibala preko mostu na Breg k baronu Zoisu...

Ob 11. ponoči je dospel v Ljubljano avstrijski general Meerfeld z večjim spremstvom častnikov in uradnikov. Nadzirati so imeli odhod Francozov, prevzeti oblastva in pripraviiti prostora proti jugu se pomikaloči avstrijski armadi. Nastanili so jih pri uršulinkah in kapucinah.

Toda že ob 7. zjutraj je prišel v kazino na Starem trgu vitez, visokostasen ulanski častnik, golega, ženske nežnega obraza.

Vse je še spalo v sopolju. Le v kuhinji je našel kuharico in deklo.

»Kje je gospodična Metka?« je vprašal nemiren.

»V II. nadstropju... Ampak bržčas še spi... Mar naj jo grem klicat?«

»Ne, ne — pustite! Zbudim jo sam: njen bratec sem, hehe... bratec Leon — pričakuje me.« je dejal in odhitel po stopnicah navzgor. In ko je dospel v drugo nadstropje, je zaklical:

»Metka! Metka! Kje si, Margica, setrica?«

Odprle so se duri sobe na hodniku in med njimi se je pojavila deklica zlatordečih bujnih las, ki so ji razpuščeni kakor plašč padali preko golih ramen skoraj do kolen. Bosa je še bila in samo tenka košuljica je pokrivala njeno telo. A na vse je pozabila, iztegnila roke in se mu vrgla v naročje.

»Ti lubo, zlato dete moje!« je šepetal. »Ti moja sladka rdeča mucika!«

In poljubljaj jo je na usta, vrat, ramen in stiska nase in poljubljaj znova in znova. Hipoma jo je objel, dvignil in nesel v sobo. Kakor v krču so oklenale Metkine do ramen gole roke njegov tilnik, njena usta so se vsesala v njegov obraz in se vgriznile v njegove ustnice. Kakor rožni popok ob rosnem svitanju se je odprla Metkina krasota vzišlemu solncu...

Konec.

stijm germanstva, romanstva, madžarstva, bolgarsiva in drugih sosednih narodov. Živimo v povojnem času, v dobi družabnih držav in ukoreninjenih verskih razlik. Zato je treba organizirati državo na trdni edinstveni pod-

lagi. To naj imajo pred očmi in v srcu vsi.

Končno je govoril dr. Bogunil Vošnjak o raznih državnih smislih, ki se morajo izenačiti. Govoril je proti centralizmu in za lokalno samoupravo.

Politične vesti.

== Neverjetna mandata. Beograd, 7. februarja. Verifikacijski odbor ni verificiral mandatov Ivanu Kirbišu in Zvonimiru Bernotu, poslancev iz vojnega okraja Celje-Maribor. Verifikacijski odbor ni dobil vključitve ponovnim urgencij aktov iz treh občin.

== Seja demokratskega kluba. Beograd, 7. februarja. Danes popoldne se je vršila seja demokratskega kluba, na kateri se je vršila debata o ustavi.

== Klerikalni shod v Mariboru. Sredi se je vršil v Mariboru klerikalni shod, na katerem je poročal bivši mestni komisar dr. Leskovar o razmerjih v Mariboru. Obenem se je vršil občni zbor krajevnih organizacij SLS, kjer je poročal poslanec VI. Pušnjak.

== Senata ne dobimo. Predlog o uvedbi gornje zbornice je propadel tudi v radikalnem klubu. V demokratskem klubu so se še prej ponovno izjavili proti zgornji zbornici. Na ta način se more smatrati za gotovo, da se z novo ustavo ne bo uveljavila uvedba gornje zbornice.

== Dogodki v Niševici. Muslimanski poslanci v radikalnem in demokratskem klubu so zahtevali od svojih klubov, naj se sestavi parlamentarna enotna komisija, ki bo proučila položaj v južni Srbiji. Predsedni obeh klubov se bosta sporazumela, da odide ta komisija čimprej v Prištino. Minister za notranje zadeve Milorad Drašković bo v kratkem odpravljal s poslanci iz južne Srbije v Skopje, da prisostvuje izvršitvi odredb za vzpostavitev reda v južnih krajih.

== Občinske volitve v Beogradu. Beograd, 7. februarja. Jutri popoldne se vrši seja občinskega odbora, na kateri se določi dan za občinske volitve.

== Vprašanje senata in radikalec. Beograd, 7. februarja. V radikalnem klubu se razpravlja o vprašanju dvodomnega sistema. V klubu sta dve struji: ena za dvodomni sistem z Vesenčim. Nindičem, Trifkovićem in Vukčevićem in druga za enodomni sistem, ki jo zastopata Pašić in Laza Marković. G. Ljuba Jovanović se še ni izrazil ne za prvi in ne za drugi sistem. Zdi se, da bo večina radikalcev proti dvodomnemu sistemu.

== Za izenačenje zakonov. Beograd, 7. februarja. Danes se je vršila redna seja ekspertne komisije za izenačenje zakonov.

== Prezident Republike Poljske. Pilsudski je bil pretekli teden na ofi-

cijskem posetu v Parizu, kamor ga je bila povabila Francija. Bil je na francoskem od četrtka do nedelje ter posetil med drugim tudi bojišče pri Verdunu, v Parizu samem pa Sorbonno. Spremljal ga je poljski vnanji minister Sapieha, poljski vojni minister, državni tajnik vnanjega ministrstva itd. Že to spremstvo kaže, da je posej imel povsem političen značaj. Oficijski komunikacije o posetu govori izrecno o istovetnosti poljskih in francoskih interesov v največjih vprašanih današnjega dne. Poljska stopa v francoski politiki na mesto prejšnje Rusije.

== Vprašanje senata v poljski konstituenti. Morda leto dni je to vprašanje razburjalo poljski politični svet. Levica konstituante (torej zlasti socialisti in ljudovci, t. j. napredni kmetje, stranka ministrskega predsednika Witosa) se je na vso moč ustavljala senatu, češ, da je to nazadnjaštvo, zavetišče, kjer se hoče utaboriti reakcija, a desnica se je z enako vnetostjo borila za senat ter v drugem domu videla potrebno korekturo prenatrženosti, ki se lahko dogode v poslanski zbornici, če je ta-le sama državni zbor. Dne 27. januarja je končno prišlo do glasovanja. Konstituanta je bila nabit polna, enako na poslaniških klopih kakor na galerijah in v diplomatskih ložah; manjkali so morda le kakšni 4 poslanci: en socialističen poslanec je prišel nalašč iz Pariza, da bi se udeležil glasovanja. Kako kritičen je bil položaj, se vidi iz tega, da je desnica v zadnjem hipu odstopila od ene zelo važne točke, ki so jo nasprotniki senata posebno strastno pobijali: v predlogu o senatu je bilo izprva rečeno: Če senat zavrne zakonski predlog, ki ga je sprejela poslanska zbornica, gre predlog nazaj v to-le zbornico, a tu je sedaj zanj treba tripetinske večine, če naj obvelja. To določbo o tripetinski večini je desnica končno umaknila in s tem dosekla, da je bil senat sprejet, a le z večino 11 glasov (s 195 glasovi proti 184). Senat bo voljen, a nekaj članov bo virilistov (rektorji visokih šol, predstavitelji raznih konfesij, predsedniki Gospodarske zbornice). Volilni okrajji bodo jako veliki: volilna pravica je v toliko omejena, da se aktivna volilna pravica začne šele s 30., a pasivna s 40. letom. Vendar senat ne bo povsem enakopraven z ljudsko zbornico, ampak bo le nekaj kontrolni organ s pravico veta.

IZ BOLJŠEVIŠKE RUSIJE.

— d Moskva, 7. febr. Vlada je izdala dekret, ki odreja, da se imajo bolnikom zdravila, katere jim predpišejo zdravniki, oddajati brezplačno.

— d Moskva, 7. febr. V Moskvi so otvorili gledališče za gluhe in slihe.

NOVA GRŠKA VLADA.

— d Atene, 6. febr. Kralj je povelj sestavo novega kabineta dosedanjemu ministru v Rhaistovem kabinetu Kalogeropulosu. Kalogeropulos prevzame portfelj zunanjih poslov. Gumaris vojno, Protopopadakis finance in Theotokis pravosodje.

NOVO GRŠKO MINISTRSTVO.

— d Atene, 6. febr. Kalogeropulosov kabinet je položil prisego v roke kralja. Vojni minister Gumaris ne pojde nazvlic želji svoje stranke k londonski konferenci.

Neodrešena domovina.

— Trst, Pula in Reka so bila pred vojno velika in važna središča. Svoj prebiti so imela pripisati svojemu ugodnemu položaju in političnim razmeram. Pula je bila edina vojna luka, Reka edina luka Hrvatske in Ogrske, Trst je bil luka za vse avstrijske dežele. Pula je sedaj vojna luka nižje važnosti, ker so Benetke glavna vojna luka Italije. Pula je edino mesto, kjer je danes preveč stanovanih. Trsta so poslužujeta danes Avstrija in Čehoslovaka, Poljska ima Gdansk, Jugoslavija Baroš, Metković, Split, Hamburg proti Trstu s konkurenco. Poprej je dunajski vladar dirigiral promet proti Trstu, danes Trsta ne čuti nikdo. Ako bo hodi Reka po poti, ki jo je nastopila, bo poginila. V zgodovini ni nič novega, da glavna mesta propadejo in se dvignejo nova. Gundulić je pel: »Mrn kraljestva, mru gradovci. Tako piše »Pučki Prijatelji«. — Trstu, Puli in Reki pišejo nesrečno usodo italijanski državniki, odganjajoč Jugoslavoce od Jadranskega morja. Ali odgnati jih ne bodo mogli, morda je naravno, da se bo mladi Jugosloven razvil v krepkega branilca Jadrana in takrat bodo mogla obmorska mesta Trst, Pula in Reka zopet vzcveteti.

— Odbor za obnovo Gorškega so ustanovili v Gorici. Odbor ima nalogo, da opravi pred vsem potrebno organizacijsko delo. Združiti hoče v zvezo vse moči v deželi, ki jim je namen, pospešiti gospodarsko obnovo dežele. Na zborovanju so bili zastopniki dež. odbora, trgovsko-obrtno zbornice dež. kreditnega zavoda in odnosniki iz raznih središč. Predsednik odbora je dr. Petitar. Ali k toka važni akciji niso bili povabljeni zastopniki slovenskega ljudstva. Zato se ta odbor ne more imenovati odbor za obnovo Gorške, ker Gorška je po ogromni večini slovenska.

— Zborovanje učiteljev gorškega okraja. V dvorani komunistične delavske zbornice v Gorici je imelo učiteljsko društvo za gorški okraj pretekli teden zborovanje, ki je bilo dobro obiskano. Predsedoval je Križman, poročal je tajnik Rojic. Mermolja je govoril o sedanjih dolžnostih učitelja. Italijanski učitelj Stanta je pozdravil Slovence insem zbornice in pojasnjeval globoko antilozo med n ovo in staro šolo, dolžno staro, da hoče nadaljevati razpolje ljudstva in gojenje kovaštva. Obrazložil je program učiteljskega sindikata, pozivljajoč slov. učitelje, naj se strnejo v močno razredno organizacijo v svrhu popolne osvoboditve šole.

Iz naše kraljevine.

— Jugoslov. novinarsko združenje. Pooblašeni delegati Srbskega novinarskega društva v Beogradu, Hrvatskega novinarskega društva v Zagrebu, Društva jugoslovenskih novinarjev v Ljubljani in Udruženje novinarov Bosne in Hercegovine v Sarajevu so sklenili na svojih sejah dne 6. in 7. februarja t. l. v Zagrebu naslednje: 1. da se konstituanta (ustanovni občni zbor) novinarskega združenja skliče na katoliško Veliko noč, t. j. dne 27. in 28. marca 1921 v Sarajevu in da se ji predloži osnovna pravila, sprejeta sporazumno na sejah pooblaščenih delegatov teh društev. 2. Likvidacija dosedanjih društev se mora v zmislu pravil pooblaščenih društev končati najkasneje do 15. marca t. l. Likvidacija postane pravno veljavna, čim se sprejmejo pravila Jugoslovenskega novinarskega združenja na konstituentni seji in čim se izvoli uprava društva. 3. Imovina pooblaščenih društev v lasti Jugoslovenskega novinarskega združenja bojkoj po likvidaciji dosedanjih društev. 4. Pooblašeni pooblašeni delegati novinarskih društev tvorijo začasni odbor novega Jugoslovenskega novinarskega združenja. Ta odbor ima nalogo, da pripravi vse potrebno za skupščino Udruženja v Sarajevu. Na skupščini Jugoslovenskega novinarskega združenja v Sarajevu imajo pravico glasovanja vsi redni člani, ki so bili v dosedanjih društvih vpisani najkasneje en mesec pred likvidacijo dotičnega društva.

KNEZ KRAPOTKIN NI UMRL.

— London, 5. febr. »Daily Herald« poroča, da je zdravstveno stanje kneza Krapotkina, o katerem se je poročalo že pred tednom, da je umrl, zelo resno, a ne kritično. — »Daily Herald« je poluradno glasilo ruske sovjetske vlade, s katero ima dobre zveze, z druge strani pa poroča moskovski dopisni urad, da so zdravniki izjavili, da je Krapotkin izven vsake nevarnosti in da bo kmalu ozdravel.

BOLJŠEVIKI SO NEDOLŽNI.

— d Moskva, 7. febr. Ljudski porvajnik zunanjih poslov Čičerin je izjavil v neki noti na Lloyd Georgea, da ni res, da bi poslala Rusija svoje čete v Perzijo. Tudi ni res, da bi bile ruske čete prešle v Malo Azijo. Čičerin je protestiral proti očitkom, da je Rusija povzročila ljudski upor v Buhari, da namerava stopiti v zvezo z Afganistanom in da povzroča nemire v Indiji. Končno se Čičerin pritožuje, da ententa podpira bele garde in da je bila municija za Poljsko angleškega izvora.

ODKRITA ZALOGA OROŽJA IN MUNICIJE.

— Firenze, 5. febr. V neki hiši v ulici Malententi so našle oblasti skrito zalogo pušk, revolverjev in ročnih granat. Oblasti so zaplenile najdeno orožje in municijo.

WILSON IN ARMADA.

— d Pariz, 7. febr. (Brezžično) Predsednik Wilson je vložil svoj veto proti zakonu, ki se tiče zmanjšanja ameriške armade.

OMEJITEV OBOROŽEVANJA NA JAPONSKEM.

— d London, 6. febr. (Brezžično) (iz Tokia poročajo, da pripravljiva bivši minister pravosodja Ozaki zakonski načrt v svrhu omejitve grajenja japonskih vojnih ladij. Ako se ta zakon sprejme, obstoji upanje, da bodo tudi Zedinjene države prenehale graditi ladje.

Stantov govor je bil sprejet z odobravanjem. V kratkem bo novo zborovanje.

— Goriska podružnica SPD je imela 28. januarja izredni občni zbor radi obstoja društva, na katerem je p. velika večina odločila, da naj se društvo zdej še ne razide. Vabilo se torej vsi stari člani, naj obnovijo članarino, ki znaša letno 24 K in naj pristopijo še novi člani. Ti plačajo povrh članarine tudi 6 K vpisnine. Izkaznice so dobili pri blagajni v kavarni Zvezda.

— Priprave fašistov za volitve. V nedeljo so imeli fašisti iz vse Julijske Benečije zborovanje v Trstu. Prišlo jih je jako mnogo, da sklenejo dogovore za bližnje volitve v italijanski parlament, v kateri hočejo poslati samo »vredne« zastopnike. Pripravljajo se na neizprosno boj zlasti proti Jugoslovenom, ker hočejo, da se pokaže pri volitvah Julijska Benečija v italijanskem svetu. Pričakovati je torej po shodu v Trstu nasilja in eurovosti proti Jugoslovenom v volilni borbi v skrajni meri. Jugoslovanov pa tudi fašisti ne bodo ustrašovali. Potreba je nujna, da se vsa italijanska nasilstva, katerim pušča vlada prosto pot, razkrijejo pred Evropo!

— Prelat Constantini z Reke je obiskal Ločinj in Cres in dal strogo ukaze jugoslovenskim duhovnikom-glagoljcem, da se smejo posluževati v cerkvi samo latinščine in italijanščine. Le nekaterim je dovoljeno, če nekaj časa posluževati se pri božji službi staroslovenskega jezika. V Ločinju izgine iz cerkve jugoslovenska popolnoma. Tako poročajo italijanski nacionalistični listi in dostavljajo: saj vendar nismo v Srbiji! Constantini je papežev poslanec za Reko. Katoliška cerkev, kakor se kaže, hoče po svoje pomagati pri poitalijančevanju Julijske Benečije!

— Iz vojaškega skladišča v Bazovici so bili spravili trije italijanski vojniki 15 zabojev raznih razstrelivnih snovi, težkih 365 kg v vrednosti 10.000 lir. Potem so vojniki pobegnili. Prijeli so jih v Trstu, ko se se, polni denarja, zabavali z mladimi dekletki. Tako raznašajo še italijanski vojniki nevarne snovi okoli, kar jih ni še tako preveč ostalo po deželi. Italijanska oblast je zelo malomarna glede spravljajanja nevarnih razstreliv.

— Šest zabojev razstrelivnih snovi so našli pri kamnolomu v Selihi blizu Trbiča. Arretirali so dva Italijana iz Vico, ki sta prišla, da sta si nekje nabavila one snovi in jih skrila pri Selihi. To nevarno blago spravijo v vojaška skladišča v Gorici.

— Preiskava proti uradniku. Odbor za državne nabave je sklenil izvesti najodločnejše preiskave proti načelniku oddelka za mineralna olja v ministrstvu za prehrano g. Kastli, ki je obtežen, da je na račun države kupil 100 vagonov bencina po 10 dinarjev kg v času, ko bi moral kupiti glasu uradnega poročila bencin na vsakem trgu po 5 dinarjev kg. Na ta način je bila oškodovana država za 4 milijone dinarjev.

— Nameščanje ruskih zdravnikov. V ministrstvu za narodno zdravje se izdeluje ukaz o nameščanju ruskih zdravnikov in razporedu upravnikov državnih kopalnic.

— Za religiozne vazoje dece. Beograd, 7. februarja. Minister prosvete je zaprosil ministra za versno, naj določi delegate, ki bodo skupno z delegati min. prosvete izdelali načrt za religiozno vazojo muslimanske in katoliške dece.

— Priznanje novinarjem. Beograd, 7. februarja. Švedsko združenje je pristopilo k društvu novinarjev kot ustanovni član v priznanje, da je novinarstvo podpiralo njihove težnje.

— Smrt junaka. V soboto so v Beogradu pokopali polkovnika Milovana Platinjo. Pokojnik je bil po sodbi merodajnih vojaških faktorjev, eden prvih junakov naše vojske, ki je izvršil nemirna dela na solunski fronti. Na njegovom grobu je govoril general Martinović, ki je v svojem govoru označil velike zaslug, ki si jih pokojnik pridobil za narodno stvar in narodno ujediničenje na bojnem polju. Velikemu pokojniku bodi ohranjen večen spomin.

Važne Beneške izjave.

Čehoslovaški zunanji minister Edvard Beneš je podal uradniku agencije Stefani nastopne izjave:

Čehoslovaška nasleduje že dve leti politiko konsolidacije in notranje obnove republike kakor tudi osrednje

Evrope ter dela na to, da se onemogočijo nove vojne. Posledice svetovne vojne so zelo težke. Vojna je pustila povsod neizbrisljive sledove. V vseh državah centralne Evrope so čuti večalimani socijalna in politična nevarnost. Zato je potrebna politika poudarjenja, kajti vsaka nova vojna bi uničila tudi zmagovalca.

Politika Čehoslovaške je zato skrajno miroljubna bodisi z ozirom na osrednjo in vzhodno Evropo, bodisi z ozirom na Rusijo. Čehoslovaška se je upela oboroženi intervenciji v Rusiji, se je uprila sporu z Madžarsko in se upira vzpostavitvi Habsburžanov, ki bi brezdvomno povzročila nove nesreče v osrednji Evropi. Mala antanta se je ustanovila zato, da se prepreči novi spori in da se pripravi ugoden položaj za izvedbo trianonske in st. germaineške mirovne pogodbe, da morejo biti vse tri države male antante mirne namram nevarnosti vzpostaviti Habsburžanov.

Da se more začeti z delom, da se doseže notranja obnove in da se odstrani nespornost in nevarnost konfliktov v inozemstvu, je treba, da obnovijo narodi medsebojne gospodarske odnose. Eden najglavnejših problemov Čehoslovaške je obnove gospodarskih, industrijskih in drugih odnosov z Italijo, ki je najbližja antantna velasila Čehoslovaški. Pripravi, da se bo po odstranitvi transportnih in tranzitnih težkoč, znatno povečalo število izvoznega in uvoznega blaga za Čehoslovaško preko Trsta. Nobena država in nobena pogodba ne bo mogla ovirati ali vsatvriti konkurenco našemu trgovskemu prometu čez Trst, ki je naravno in tradicionalno pristanišče za čehoslovaško trgovino.

Položaj, ki bo vstvarjen na podlagi sporazuma v Rimu, bo gotovo ugoden za gospodarsko in industrijsko sodelovanje med Italijo in Čehoslovaško za investicije kapitalov, za razdelitev surovin, za ustanovitev novih italijansko-čehoslovaških gospodarskih in industrijskih organizacij, z pomočjo katerih se bo lahko ustvarila konkurenca v gospodarskem oziru. Večkrat je že govorilo o potrebi in koristi intimnih odnosov med obeh državama, toda razmere so vedno preprečile, da beseda niso postala dejanja. Pripravi sem, da bomo z dobro voljo, ki jo imamo vsi, prišli do praktičnih rezultatov v skupno korist.

Glasovi iz Koroške.

— Zastledovanje naših ljudi na Koroškem. Jožef Jan, posestnik in železniški delavec, rojen leta 1856, v Podgori, občina Dobrlava, stanujoč v Zlati vasi, po domače Jezernik, je bil železniški (prožni) delavec na progi Binča vas - Zelezná Kaplja, in sicer 12 polnih let. Ker je bil ves čas zvest svojemu narodu in oddal svoj glas dne 10. oktobra 1920 za Jugoslavijo, je bil od dela kraškotalo odpuščen in sicer brez vsake pokojnine ali druge podpore. Preskrbeti ima veliko družino (ženo, 4 nedorasle otroke in staro mater), in to sedaj sredi zime ter brez vsakega zaslužka. Pravtako se je zgodilo z njegovo bratoma Stefanom in Blažem. — To je prestopek člena 66. odstavek V. saintgermaineške mirovne pogodbe. — Blaž Jan, rojen 1878, stanujoč v Zirovnici, občina Škocijan, železniški delavec, je delal na lokalni železnici v Sinčevsi 11 let. Leta 1918, si je tam kaj zlomil nogo. Dne 17. januarja t. l. je bil izpuščen iz službe radi svoje narodnosti. Ko je dobil odpoved, da ne sme delati, je vprašal, zakaj so ga odpustili. Postajenačelnik mu je odgovoril, da so to, ker je Slovenec. Z njim sta bila odpuščena isti dan tudi dva njegova brata. Od leta 1916. ne dobiva plačane savarovalnine zoper neizgode, ki mu pristojajo radi njegove noge. Ima ženo Marijo in pet otrok, ki so vsi nepreiskljivi, zaslužka pa ni.

— Borovlje. Celovški glavar je na predlog borovljskega Heimatsdiensta zaukazal, da mora biti slovenska gostilna Smarčnik ob S. zvečer zaprta, ker sta na silvestrov večer o polnoči dva pijana nemčurja v tej gostilni vprizorila pretep. Na nemčurških prireditvah se nemčurji pretepavajo cele noči, posebno pri Justu v kavarni, zadnjič so nakleščili tudi nekoga Volkswehrova, a nihče se ni slišal, da bi objektivni glavar celovški radi teh pretepov vpejal vsaj kako preiskavo.

— Podgora. Pri nas so aretirali nemški orošniki Slovenca Antona Korišja, češ da je on varok, da so prišli »Kranjci« des Ljubelj v Borovlje in da je on vodil patrolje, ki so v gostilni »Pri Gradcu« kradle in plenile in napravile nad 50.000 kron škodo. Košir je bil na dan aretacije cel dopoldan v Borovljah kot priča pri sodnji. Ko se je popoldne vračal domov in že bil blizu svoje hiše, sta ga prišla nemška orošnika. Prosil ju je naj mu dovolita, da gre vsaj toliko domov, da se bo nujed. A zaman. Moral je takoj v zapor, kjer je bil cel prvi dan brez vsake hrane. Drugi dan ga je sodnik izpustil, rekod, da ne ve, zakaj da so ga zaprli.

— Slovenji Plajberg. Okrajno glavarstvo v Celovcu je uradno zaprlo sledeče slovenske gostilne: V Slovenjem Plajbergu gostilno Petra Laušgerja, p. d. »Pri Najekovcu«, v Borovljah gostilno Simona Maleja, p. d. »Pri Tepeju« in gostilno Rozalije Kelih. Pod Ljubljano pa starodavno gostilno »Pri Trnjaku«, koje najemnik je Slovenec Černe Valentin. — Rozalija Kelih je izgubila moža v vojni in je uboga vdova z drema nepreiskrbljenima otrokoma brez dohodkov in zaslužka. — Vsa globnost nemških oblasti se je pokazala pri zaprtju gostilne »Pri Trnjaku«. X. nedeljo dne 30. januarja bi se morala

Telefonska in brzojavna poročila.

ITALIJANI ODHAJAJO.

— d Šibenik, 7. febr. Iz tukajšnje luke so te dni prepečljali v puljsko pristanišče bivšo avstro-ogrsko vojno ladjo, na kateri se nahajajo opreme za popravila vojnih ladij. (Ostino gre za novo ladjo »Vulkan«.) Pred nekoliko dnevi so na ladjo naložili 50 avstro-ogrskih pomorskih letal ter jih prepečljali v Italijo. Železniška zveza Šibenik-Split je vpostavljen. V kratkem se otvori tudi osebni promet. V Šibeniku je bil pred nekoliko dnevi otvoren italijanski konzulat. Konzularne agencije kraljevine Italije se ustanovijo tudi v notranjosti Dalmacije, tako na primer v Kninu, Drnišu itd.

PRED EVAKUACIJO ZASEDENE GA OZEMLJA.

— Beograd, 7. febr. Naša vlada poroča, da je italijanska vlada določila vse delegate v razmejitveno komisijo za določitev mej med našo državo in Italijo. Zdi se, da bodo Italijani v kratkem zapustili ozemlje, ki nam pripada po rapalski pogodbi.

GOSPODARSKI SVET.

— d Beograd, 6. febr. Zborovanje gospodarskega sveta je definitivno zaključeno. Sekcija za carino, ki deluje v ministrstvu trgovine, z ozirom na obsežno gradivo svojega dela ne bo končala pred 10 dnevi. Prometna sekција je končala svoje poročilo in redigirala resolucijo, ki ima v glavnem nastopne točke: 1. da se čimprej skliče tarifiški odbor v svrhu revizije železniških tarifov; 2. da se favorizirajo naši proizvodi ter da se dovoli uvoz strovin in strojev po povolnih tarifih; 3. specijelni tarifi za preskrbo mest; 4. ureditev pomorskega prometa in uporaba nepotrebnih manjših ladij za promet med Črnim morjem in Prahovo. Obnova prog in voznega parka naj se pospeši z državnimi posojili.

TRGOVSKA POGODBA Z NEMČIJO.

— d Beograd, 7. febr. Komisija ministrstva za trgovino je izdelala z nemškimi delegati trgovinsko pogodbo med našo državo in Nemčijo. Minister za trgovino se strinja s tem načrtom trgovinske pogodbe, vendar pa je naletel na ugovore v finančno-ekonomskem komiteju, o katerih bo razpravljaj ministri svet.

v tej gostilni vršiti ob 4. popoldne pojedina povodom poroke nekoga Slovenca. Ob pol 4. sta prišla dva orožnika iz Borovca in sta gostilničarja zaukazala, da se mora gostilna takoj zapreti. Brez primernega ukaza je moral gostilničar Černic takoj zapreti gostilno, niti n-

stavljenega soda piva in pripravljene vina ni smel več iztočiti. Poroka gostija se je vršila na to v hiši ženina Pod goro. Tja so prišli orožniki in svato, katerih je bilo okoli 80, zapovedali, da ne smejo peti slovenskih pesmi in da ne smejo klicati »Živio!«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. februarja 1921.

— **Represalije zahtevamo!** Kakor je znano, je koroški rojak prof. dr. Mišič dobil od celovškega okrajnega glavarstva obvestilo, da je izgnan iz Koroške. Proti temu odloku je dr. Mišič vložil rekuzo, ki še do danes ni rešen. Naša vlada naj ne čaka na rešitev tega rekurza, marveč naj poseže takoj po represalijah. Naj nemudoma izžene iz naše države najmanj deset nemčurjev, ki udobno žive med nami ter se debele na naše stroške. Naj dostavi n. pr. puškarju Sternatu in njegovi ženi v Mariboru, ki sta ob priliki plebscita strasno agitirala na Koroškem proti Jugoslaviji in za Avstrijo, izgonški odlok ter jih iztraja preko meje v tistem trenutku, ko bo moral dr. Mišič zapustiti Koroško. Tudi za odpust naših delavcev, cestarjev in gozdarjev iz službe na Koroškem bo treba misliti na uspešne represalije. Odgovoriti je treba prav energično tudi na zatvoritve slovenskih gostilen na Koroškem. Za nemška nasilstva na Koroškem imamo v rokah sto represalij, naj bo naša vlada energična in naj brez odlaganja poseže po njih.

— **Kulturni delavci podporniki klerikalne politike?** Z ozirom na vest, ki smo jo včeraj priobčili pod tem naslovom, nam pišejo: »Bilo bi res žalostno, če bi se naši profesorji ali pisatelji tako daleč spozabili, da bi se s kakšnimi deklaracijami izjavljali za avtonomije, ki morejo narodu v gospodarskem, političnem in kulturnem oziru le škodovati. Pred prevratom smo zaman čakali, da bi naši pisatelji izpregovorili tako važno besedo, kakor so jo izpregovorili češki; upajmo, da sedaj vsaj ne bodo hoteli dobri stvari škodovati. Če so se srednješkolski profesorji lanske jeseni tako odločno izrekli za narodno dinstvo, bi bilo vendar čudno, če bi drugi kulturni delavci to edinstvo hoteli rušiti. Vest »Slov. Naroda« pa ne bo povsem neosnovana; že novembra 1918 je dr. Izidor Cankar, takrat menda urednik »Slovenca«, snoval nekakšno tako deklaracijo, ki pa je kmalu padla v vodo. Vseučilišče naše je jugoslovensko; kot tako je nastalo in kot tako mora živeti.«

— **Dejo razmejitvene komisije.** Razmejitvena komisija je končala svoje delo na vzhodnem delu naše severne meje in je pričela z razmejitvenim delom ob reki Muri.

— **»Slo« je prodal Srbom.** Tako vpijejo sedaj rogaški nemškutarji in begajo ljudstvo, ki je radi svoje narodne nezavednosti prejel dozvoilo za take hujekarije. Stvar je namreč sledeča: Pred kratkim je bila prepisana lastninska pravica rogaškega šolskega poslopja na šolsko občino, oziroma krajni šolski svet. Ker pa nemškutarji dobro vedo, da bodo v krajnem šolskem svetu imeli Slovenci večino, so zagnali divji krik in šuntajo ljudstvo, češ vaš gerent je prodal šolo Srbom. Sklicali so ljudstvo na javen protestni shod, kjer je znani nemškutarji Andrej Drogenič in poldrugo uro trajajočemu govoru hujekal proti Slovincem in Srbom. Sklenili so tudi neke rezolucije, ki so jih baje izročili Eblinu Kristanu. Poslali pa so tudi protest na vlado radi šole! Zanimivo pa je dejstvo, da so se zbrali na shodu najtežje kapitalisti, ki so znani kot najbolj strašni nemškutarji, poleg nekaterih nahujskanih kmetov. Sedaj so se poskrili vsi pod plašč socialnega demokratizma, akoravno je znano, da Rogatec pred vojno ni poznal nobenega socialdemokrata, ker bi ga tudi bili takrat sedanjí socialisti takoj ugonobili. Iz vsega tega počenja se vidi jasno, da je namen rogaških nemškutarjev sejati sovraštvo napram Srbom in napram edinstvu, kar so lanske leto najbolj pokazali s tem, da so v javnem lokalni pri Brezinškem prepevali »Die Wacht am Rhein«. Mera je polna! Mi rogaški Slovenci, ki smo v prejšnjih časih pretrpeli toliko muk ravno pod temi hujskadi, ki se sedaj skrivajo pod socialnodemokratsko krinko, naj trpimo naprej? Retimo našo vlado, naj poseže po metli in očisti enkrat rogaški hlev, sicer se bo protidržavna agitacija predaleč razpasla. Pričakujemo tudi, da bo vlada poskrbela za to, da dobi popolno zadostitev naš vrli in zavezní gerent in da se strogo kaznujejo obrokevalci in hujekarji. Za danes dovolj, prihodnjé pa bo javnost slišala nekaj o ljubljenskih Radiću.

— **Rogaški Slovenci.** Jezersko spada pod Kranj. »Službene novine« objavljajo narodno ministra notranjih del, s katero se določa, da se dodeljuje občina Jezersko okrajnemu glavarstvu Kranj. — **Izlet naših profesorjev v Srbijo.** Profesorsko društvo v Beogradu je dobilo obvestilo, da namerava 100 do 150 profesorjev iz Slovenije napraviti poleti izlet v Srbijo. Izlet se priredi v treh skupinah. Prva skupina bo posetila Beograd in si ogledala Gjerdap (železna vrata), druga skupina bo iz Beograda odšla na Kosovo, tretja skupina pa bo, posedivši Beograd, prepotovala Vojvodino in si ogledala Novi Sad.

— **Nemci in prepoved nemških prireditvev.** Kakor je znano, je izdala deželna vlada kot najmilejšo represalijo za nasilstva na Koroškem, prepoved vseh nemških prireditvev v Sloveniji. Rogaški Nemci so se hoteli te prireditvi izogniti na ta način, da so se napotili preko meje na Hrvaško, hoteč tamkaj prirediti v zaključni družbi svojo nemško zabavo. Ta načrt pa jim ni uspel, ker je za stvar zvedela hrvaška kotarska oblast ter dala Nemce po orožniških izgnanih oreko meje. Nemci so se vrnili v Rogatec, zabavljajoč na hrvaške oblasti v prav istem tonu, kakor so navajeni govoriti o slovenskih uradih.

— **Porotne razprave.** Pred ljubljanskim deželnim sodiščem se prične 21. t. m. porotne razprave. Doslej je razpisanih le okoli osem razprav. Kakor doznavamo, pridejo tudi »poštariji« v tem prvem zasedanju na razpravo, dalje tudi zanimivosti glede tatvin pri Szantnerju.

— **Gg. popisni komisariji za Ljubljano in Spodnjo Šiško.** Ki še niso predložili v pregled opisnih krogov in sumarnih pregledov, naj to ne mudoma predložijo v pregled v mestni posvetovalnici. Razen teh naj se zgleda takoj še popisni komisariji sledečih popisnih krogov in sicer: št. 5, 7, 10, 16, 18, 22, 23, 24, 30, 36, 42, 44, 48, 53, 59, 60, 63, 73, 76, 79, 83, 85, 94, 98, 104, 107, 112, 120, 126, 129, 131, 139, 140, 142, 156, 160, 170, 172, 174, 189 in 194. Ker posamične stranke še vedno sama prinašajo na magistrat popisne pola naj gg. popisni komisariji še ne zaključijo opisnih krogov in kontrolnih pol, da se pozneje zglašeni še naknadno vpišejo.

— **Promet in razsvetljava v Komenskega ulici.** Ta ulica ima od ranega jutra do pozne noči nepretrgan vozní in osebni promet, a v celem delu — od Kolodvorske ulice pa do Resljeve ceste — ni pomoči razsvetljenja. V sredi ulice stoji plinova svetilka, ki je pa menda samo za parado! Ljudje upravičeno zabavljajo na plinarno, ker morajo hoditi po temni blatu po tej ulici! Ta svetilka naj se redno prilga!

— **Glas iz občinstva.** Pišejo nam: Brez dvoma je ena najbolj frekventiranih ulic v Ljubljani Wolfova ulica. Je pa tudi ena najhujših. Ob jutranjih urah t. j. od pol 8. do 8. je pri nekdanj Lasnikovi hiši silna gneča. Ni čuda. Mladina vre v šolo! Tu vodi pot k Uršulinkam, na Vrtačo, na realno, na univerzo, na tehniko. Tod hodijo tabakarce v tovarno in v drugo smer gojenci in gojenke na učiteljske, dižaki na II. drž. gimnazijo, dekle in gospodinjice na trg. Baš ob tem času stoje v ulici vozovi mlekaric in ravno ob tej uri stresa redno na najhujšem mestu smetar bacile sosednjih hiš v visokem dimu na svoj higijenični voz. Potem privriska avto in blagoslovila pasante čestokrat z gosto cestno polivko; pa tudi drugih voz je dosti. Po tej ulici pelle pot k raznim uradom, na dež. vlado in k raznim cerkvam. Ali bi ne bilo dobro, ta tok ljudi nekoliko odvrniti z ozko brvjo čez Ljubljaničico n. pr. med Križčev in Gruberjevo hišo ali pa med filharmonijo in Kirbischevo hišo? Tako brv seveda bi danes mnogo stala — bi razbremenila ozko Wolfovo ulico, ki še dolgo ne bo regulirana, in bi najkrajše vezala Poljane. Mestni trg etc. z severozahodnim delom mesta, kjer je mnogo šol in uradov. Istotako bi bilo lepo, če bi dobila morda ta ulica tlak kakor Prešernova. Ker je ozka in kratka, bi morda ne stal preveč. Na vsak način pa bi lahko smetar pobiral smeti prej ali pa pozneje kakor ravno od pol 8.—8., ko je največja gneča v ulici, na način, ki ga je tujec označil z besedami: »Skandal za Ljubljano.«

— **Poročili se je v soboto g. Ur. Alojzij Kobal.** Odvetnik v Ljubljani z gđ. Slavico Milavčevico iz Cirknice. Bilo srečno!

— **Poroka.** Poročila sta se dne 7. februarja t. l. ing. Jos. Janošek, komisar državnih železnic Čehoslovaške, in Manja roj. Hejnic. Bilo srečno!

— **Planinski ples v Mariboru.** Pohorska podružnica Slov. planinskega urštva je priredila v soboto v Götzi dvorani v Mariboru svoj prvi planinski ples, ki je uspel nad vse slajno. Dvorana je bila nabito polna. Bilo je nad 2000 posetnikov. Dvorana je bila umetniško okrašena. Dekoracije je oskrbelo umetniško društvo »Gorhar«. Slike so predstavljale Bled, Kladnska jezera, Obir, Savske planine itd. Prireditve so se udeležili pristaši vseh po-

litčnih strank. Navzočih je bilo tudi mnogo Nemcev, ki so enodušno hvalili uspehi aranžman in neprislusno zabavo, za katero je skrbel odbor, na čelu mu dr. Brenc, dr. Valjavec, Pintar, Čutič in drugi. Prireditve je uspela tudi v gnetnem oziru nad vsako pričakovanje.

— **Iz zdravstvene službe.** Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro preklucije in razveljavlja imenovanja dr. Vladimirja Sobajčiča okrožnim zdravnikom za Metliko dr. Karla Hollegha okrožnim zdravnikom za Kranjsko gor in premeščenje okrožnega zdravnika dr. Albina Češarka iz Mokronoga v Novo mesto in sicer ker prvomenovani svoje službe ni nastopil in ker sta se zadnje dva imenovana odrekla svojem imenovanju, oziroma nameščenju.

— **Posledice alkohola.** V Lokavcih pri Ljutomeru je 20letni kočarjev sin Franc Filipič ustrelil v hlevu Marka Salamona kobilo, vredno 11.000 kron. Dejanje je izvršil v popolni pijanosti.

— **Bilanca letošnjega predpusta.** Letošnji predpust je bil kratak. Zakonski kandidati so morali hiteti. Prijatelji razposajenega Kurenta pa so temeljito izrabili kratko jim določeno dobo, kar kaže kratka statistika letošnjih predpustnih zabav. V vsakem oziru je ta statistika zelo podučna. O predpustnih zabavah smo prejeli na policijskem ravnanstvu naslednje zanimive podatke: Predpustnih veselí in zabav je bilo v ljubljanskem policijskem okolišju letošnji predpust 167. Od večjih prireditvev je bilo v hotelu Union 21, v Narodnem domu 17, v Mestnem domu 4. Druge so se vršile po raznih gostilnah. Da se je zamagala plesazeljina mladina vaditi v raznih plesih, osobito v »the stepu in on stepu«, je poslovalo ves predpust v Ljubljani 12 (beri dvanaest) plesnih šol. Redni koncerti so bili v kavarni Narodnega doma. Kulturne prireditve, zlasti koncerti, so bili zelo slabo obiskani, nasprotno so številne množice kar drvele na razne plesne in plesne zabave. Materialna stran teh prireditvev je gotovo zanimiva in značilna za Ljubljano. Za to se pa zamina naš fiskus, kateremu so zabave donesle lepih dohodkov.

— **Tatvina perila.** Dne 5. svečana je bilo kovaču Ivanu Celarcu v Mariborovi ulici 12. proti večeru ukraden iz zaklenjenega vrta sledeče perilo: 4 bele rjuhe vredne 1000 K, en bel namizni prt s črkami C. B., vreden 250 K, eno belo pregrinjalo s čipkami vredno 70 kron, ena bela brisača vredna 10 K, ena siva moška spodnja hlača vredna 150 K, dva bela, rdeče črtana prevlečka, vredna 80 K. Storilec je neznan.

— **Nesreča.** Včeraj popoldne je na stanovanju svojih staršev v Spodnji Šiški, Slovenska cesta št. 23 pregledovala samokres 26letna gđ. Alojzija Novak, definitivna učiteljica na ljudski šoli v Sostrem pri Dobrunjah, ne sluteča, da je v samokresu še kak naboč, je začela pritiskati na petelina, držčeja cev proti svojim prsom. Samokres se je nenkrat sprožil ter je strel zadel Alojzijo naravnost v prsa. Nezvestna in težko ranjena se je zgrudila na tla. Z rešilnim vozom so jo takoj odpeljali v javno bolnico.

Kultura.

Ruski hudožestveni Teater Dostojevski: Bratje Karamazovi.

Kdor je čital ogromni, a ne dovršeni roman »Bratje Karamazovi«, si je pač težko predstavljati, kako bi bilo možno ta roman uprizoriti na odru. Hudožestveniki pa so že na »Literarnem večeru dokazali, da imajo med sabo dramaturge, ki znajo delati dramaturške čudeže. Kar se jim je s Čehovi in v drugimi kratkimi humoreskami in drčicami sijajno posrečilo, to smo občudovali na Karamazovih dva večera v velikem. A dramatičarja Dostojevkega je še toliko smelejša, ker si pomaga s citatjem, ki čita iz knjige kolikor je treba za zvezo in razmišljanje sledečih ali dovršenih dramatskih dvogovorov. Oder je opremljen le z najpotrebnejšim pohištvom in rekvizitstvom, zeleni zaostar pa markira posamezne slike. Morda se naši dramaturgi in dramatik v bodoče poslužijo ruskega vzorca, ki se obnaša znamenito. Predstavi sta bili sijajni: zlasti II. del, ki prinaša tudi scene efekte, je učinkoval silno. Prvi umetniki: Kašalov, Bakšev in Komisarov, pa Šarov, Germanova in vsi ostali so oživili demone, tolikokrat bestialne, a hkratu nežno sanjarske značaje Dostojevkega s svojim gonjem in srecem. »Ruska duša ima dvoje potez, romantično in neukrotljivo: prva seza po nebesih, druga se potaplja v brezna propasti, pravi prokurator. In to istino je dokazal Dostojevski. Zagoneten narod! Cisto slovenski? Mi, Evropejci, se zgražamo in — razumevamo usodo Rusije vedno bolje.

Fr. K.

Sokolstvo.

— **Redni občni zbor Sokolske župe v Ljubljani** se vrši v nedeljo, 20. februarja t. l. ob 9. dopoldne v Narodnem domu na galeriji telovadnice. Odbor.

Državne vesti in prireditve.

— **Društvo poštne uradnikov in uradnice** ima dne 13. t. m. ob 14. uri v Ljubljani, hotel Triglav svoj redni občni zbor, na predvečer pa ob 20. uri v prostorih poštne urada, Ljubljana 4, predkonferenco.

— **Osrednje društvo kr. poštne poduradnikov** ima svoj redni letni občni zbor dne 12. februarja 1921 ob 6. zvečer v restavraciji »Novi Svet«. Prešernova c. 6, Gospodstvska cesta št. 14.

— **Češka obec oznamuje** že poštada spoletne z členy »Sokola« dne 9. t. m. o 8 hod. večer v telovčni »Sokol« v Narod. Domě »Přátelský večer«. Hosté vítáni. Vstupné K 10 za osobu.

Turistika in sport.

— **»Sport št. 6.«** Izšla je 6. številka naše krasne sportne revije in prinaša sledečo vsebino: Kmetiča reja konj dirkačev v Ljutomeru, smučarska oprava (III.), Enotna organizacija tajskega prometa v Sloveniji, Kolesarska terminologija (II.), Sportni program kluba kolesarjev in motociklistov v Ljubljani ter Pregled sportnega gibanja po svetu. List ima krasne slike ter ga vsakomur najtopleje priporočamo.

Načinovciša poročila.

PRIPRAVE ZA NAPAD NA NAŠE MEJE?

— **Beograd, 7. febr.** Današnja »Pravda« poroča iz zelo zanesljivega vira, da se proti južni meji naše države pripravlja drzen napad. Očeniziva naj bi se začela prve dni spomladi, in sicer iz smeri južne Srbije in Crnogore. Iz Tirane poročajo, da organizirajo napad Bauram Dzur in drugi odnadrniki v našega ozemlja, ki so v zvezi z Italijo in v dogovoru z bivšim kraljem Nikolo. Istočasno naj bi se izvedel napad na nekem delu naše severne meje.

DR. VOŠNJAK V USTAVNEM ODBORU.

— **Beograd, 8. febr.** Posl. dr. Bogumil Vošnjak je kot zastopnik slovenske samostojne kmetijske stranke poudarjal, kako je v Srbiji že razvito čustvovanje napram državi, v ostalih jugoslovenskih krajih pa je bolj socialno in gospodarsko čustvovanje. V Srbiji je bila tudi nediferenciranost družbe brez velikih družabnih razlik, ki so v prekosavskih krajih obstajale. To znači, da je treba v prekosavskih krajih gojiti čustvovanje napram državi, v Srbiji pa je treba gojiti socialno čustvovanje. Ako obstoji razredni boj, potem je treba, da tvori država njegov protitež. Je nekaj, kar stoji nad vsem in to je država. Toda danes država ni samo političen, temveč tudi socialni činitelj. Radi tega je potrebno, da bodi ustava izdelana tudi v gospodarskem pogledu, kar je bilo storjeno že v Nemčiji in v drugih državah. Govornik je nato prešel na krifko deklaracijo in poudarjal, da je samo dokument manifestacije neosvobojenega naroda in da je ravno kriska deklaracija uničila vso zgodovino ter napravila konec zgodovinski Hrvaški, plemenski Sloveniji in Veliki Srbiji. Glede političnega centralizma pravi dr. Vošnjak, da bi se moral imenovati pravzaprav unitarizem. Za unitarizem smo vsi, za centralizem ne. Novi centri ne smejo biti plemenski centri, temveč samo državni.

Kar se tiče dvodomnega sistema, se ne odloči za nobeno alternativo. Dr. Vošnjak je končal z besedami, da so Slovenci došli iz Slovenije v prestolico v preprčanju, da ne sme biti plemenskega separatizma. Mi hočemo, da se razvije lokalne energije Slovencev kot Jugoslovencev. Mi hočemo najsvobodnejšo samoupravo ter smo odkriti nasprotniki administrativnega centralizma. Hočemo jako Jugoslavijo, ker brez močne Jugoslavije ne more naša država živeti in se razvijati. — Seja se je končala ob 13. Nadaljuje se jutri ob 9.30.

BENEŠ O EVROPSKIH DNEVNIM VPRAŠANJIM.

— **Rim, 7. febr.** »L'Epoca« priobčuje pogovor s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem. Prišel je v Rim tudi zato, da sklene z italijansko vlado sporazum, sličen rapalskemu, proti povrnitvi Habsburgov na avstrlijski ali madžarski prestol. Zbog tega je nastala mala ententa in po izjavi Take Jonesca, je Italija njena naravna pokroviteljica. Glede prometa preko morja se je izjavil Beneš odločno za Trst kot naravno češkoslovaško pristanišče. — **O sporazumu z Jugoslavijo,** ali ima značaj vojaške zveze ali samo jefenizven značaj, pravi Beneš, da ne more reči več nego je rekel Sforza svoj čas senatu, ker mu ni znano nič drugega. Nobena vlada pa ne bi imela poguma, sklepati kak ofenziven sporazum, na revanš morejo misliti le premaganci. Rapalska pogodba je dala mir Italiji in Jugoslaviji. Češkoslovaški zaveznici. Ta čtn svetovne važnosti je pomiril osrednje Evropo in pomogel h konsolidaciji ne samo direktnih interesancev, marveč tudi vseh drugih dežel, in posebno še češkoslovaške republike. Rapalska pogodba je dobrotu za ves svet, kar trdimo s splošnega stališča.

— **Turistovski klub »Skala«,** ki se je ustanovil dne 2. t. m., naznanja, da se naj dopisil pošiljajo na odberovo soto, Stari trg št. 34/III., kjer se tudi vsak torek med 18. in 19. uro dobivajo osebne informacije.

— **Vremensko poročilo iz Bleda** dne 4. t. m.: Nov sneg v višjih legah kakor razvidno iz zgorajšnjega poročila, jezero ne zamrznilo sankaljšo neoprabno.

— **Vremensko poročilo iz Bohinja** dne 5. februarja t. l. Toplina ob 8. zj. —3° C. Zmrzlo. Vreme: nekoliko oblačno. — **Sneg:** na podlagi 20 cm starega snega je zapal nov prh snega i. s. v dolini na 12 cm debele, v višini okrog 1000 m do 20 cm v višini 1400 m okrog 40 cm na debele. — **Smuka:** idealna (pršič, suh sneg); na osonih legah semptajta nekoliko osorenjen sneg. — **Skakalnica urejena.** — **Sankališče »Belvedere«** izborna, popolnoma urejno in pripravljeno od danes naprej tako za trening kot za tekmo. — **Sani nee** dober.

ne glede na dejstvo, da je ena ali druga država pri tem kaj dobila ali izgubila. Na vprašanje o Radiću je odgovoril Beneš, da je Radić človek, ki mu ne bo nihče sledil, njegovi računi so napačni od početka do konca in njegove ambicije so preveč malo vredne, da bi se prej ali slej ne razkrinkale. O posredovanju med Bolgarijo in Jugoslavijo s strani Češkoslovaške, pravi Beneš, da bi trebalo za to posebnih okolišnosti, kakršnih pa sedaj ni. Naša vlada se ne bo vtkala v vprašanja, ki je ne zadevajo. Najboljše je, ako se Jugoslavija in Bolgarija sporazumeta sami med seboj brez vmešavanja tretjega činitelja. Vstop Bolgarije v malo entento je odvisen od odnošajev nje do Jugoslavije in Romunije. Ali prične Rusija spomladi novo ofenzivo proti Poljski? Beneš? Govoril sem z mnogiimi Poljaki, pa nihče ne sodi, da bi bilo to mogoče. Ali potrebno je, da sta na straži Poljska in Romunija. Jaz sem priporočal vedno idejo neintervencije in večina javnega mnjenja v Evropi jo je sprejela, ker se vidi, kako so Denikin, Kolčak in Vrangelj boljševiški režim le razširili in konsolidirali namesto da bi ga bili uničili. Na vesti v nemških listih o skorajšnji povrnitvi Habsburgov izjavi Beneš, da se res vršijo taki poskusi, ali med govoricami in dejstvi stojijo Italija, Jugoslavija, Čehoslovaška itd. Sicer pa je veleposlaniška konferenca 2. febr. 1920 sklenila, da pod nikakvo obliko se ne sme več pripustiti habsburške dinastije na nikak evropski prestol. Mislim, da zadostuje to v pomirjenju vseh.

LONDONSKA KONFERENCA.

— **d Berlin, 7. febr.** »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Londona: Uradno se naznanja, da je londonska konferenca določena na 1. marec. Angleški zunanji urad objavlja, da je nemška vlada povabila vzela na znanje.

RAZDELITEV MADŽARSKE.

— **d Varšava, 7. febr.** (Orient) Informacija lista »Noue Frete Presse«, da je romunski minister Take Jonescu o priliki svojega bivanja v Varšavi predlagal poljski vladi, naj se Madžarska razdeli med Češkoslovaško, Jugoslavijo, Romunsko in Poljsko, je popolnoma izmišljena. Tiskovni urad ministristva za znanje posle to vest kategorično zavrača kot popolnoma neosnovano.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— **d Zagreb, 7. februarja.** Borra. Devize: Berlin 236—237.50, Italija 538 do 535, London 570—0, Newyork kabel 149—0, ček 146—148, Pariz izplaščilo 1020—0, Praga 136.50—187, Svica 2300—0, Dunaj 21.20—21.50, Valute: Ameriški dolarji 144.50—145, avstrijske krone 24.50—25, bolgarski levi 165—0, caraki rublji 0—70, češkoslovaške krone 173—175, francoski franki 985—1000, napoleonidori 472—482, nemške marke 250—231, romunski lei 198 do 198, italijanske lire 515—520.

— **d Dunaj, 7. febr.** Devize: Zagreb 470—474, Beograd 1872—1892, Berlin 1129—1135, Budimpešta 126.25—128.25, Bukarešta 950—960, London 2750 do 2770, Milan 2540—2560, Pariz 4955 do 4999.50, Praga 887—893, Sofija 850 do 860, Varšava 79—81, Curli 11.423 do 11.475, Novi Jork 715—719, Amsterdam 24.200—24.300. Valute: dolarji 714 do 718, bolg. levi 835—845, nemške marke 1127—1133, angleški funti 2730—2750, franc. franki 4940—4980, italij. lire 9635—9555, dinarji 1880—1900, poljske marke 84—86, rom. lei 935—945, rublji 817—823, avicarski franki 11.410 do 11.460; češke krone 889—895, madžarske krone 125.50—127.50.

Polzvedbe.

— **Na pustno nedeljo** na Slavčevi maskaradi so bili v garderobi pozabljeni čevlji. Dobilo se nazaj v Hrenovci ul. 13. I. nadstropje, desno.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Prage (švelarje)

bukove, borove, vsako množino kupi po najvišji ceni Fr. Šarbec, trgovca z lesom, Miklošičeva c. 8, I. nadst. 757

Vino

izbrano, naravno, belo ali črno, nove ali stare, po vrlo niski ceni na malo in veliko pošilja v poslatih sodih trgovina vina Ciglar Stibica, Hrvatsko Zagorje.

Pozor, kovinarji!

Dobro suho bukovo ogelje v vsaki množini in vsak dan naproda od 1 kg do celega vagona. Lepi pet št. 1. 835

Kompanjona s kapitalom do K 100.000 za eksploatacijo gozda iščem, eventualno prodam večjo parcelo za izsekavanje. Pismena vprašanja pod „Družabnik/94“ na 461 uprav. Slov. Naroda. 934

Delovodja,

popolnoma vešč izdelovanju pohištva iz vpognjenega lesa, se išče. Ponudbe sprejema Jugoslovanska banka d. d. Zagreb. 896

Potriega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, da je naša srčno ljubljena soproga, predobra mati, tašča, gospa

Frančiška Čertalič

v ponedeljek, dne 7. februarja ob 3. uri zjutraj, po mučni bolezni, previdena s tožili svete vere, mirno preminula. Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 9. t. m. ob 8. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 10. t. m. ob 8. uri zjutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani.

V LJUBLJANI, dne 7. februarja 1921.

Zalujoči družini:
Certalič in Jerman.

... Saj ne raztrga smrti
vezi srca, vezi ljubezni
L. Poljanec

Naša ljubljena sestra svakinja, tetka in mamica, gospa

Terezinka Jakovič

je umrla včeraj po groznem trpljenju, vsa vdana v voljo Najvišjega.

Truplo nepozabne se položi v četrtek 10. t. m. v rodniško grobnico na celjskem mirovdvoru. Mir njeni preblagi duši!

Ljubljana-Golje, dne 8. februarja 1921.

Rodbine: Azman, Jakovič, Stupica.

Zahvala.

Vsem, ki so nam stali na strani v bolezni in smrti naše predrage, nepozabne sestre, gospodične

Amalijske Staré

učiteljice

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se posebno zdravniku g. dr. Josipu Volavšku za ves trud in požrtvovalnost, č. sestram sanatorija „Elizabetinum“ ter slednjic vsem, ki so pokojno spremlili k zadnjemu počitku.

952

Zalujoče sestre in brat.

Zahvala.

Vsem, ki so nam stali ob strani v času smrti našega nepozabnega sina in brata, gospoda

Drago Rumpret

vsem, ki so nepozabnega rajnika spremlili k večnemu počitku, darovalcem vencev in cvetja, vsem ki so nam izrazili ustmeno ali pismeno svoje sožalje, izrekamo tem potom srčno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo Sokolskemu društvu Krško za častno stražo ob mrtvaškem odru, č. duhovščini za pogrebno opravilo, krškemu pevskemu zboru za v srce segajoče žalostinke; za častno spremstvo pokojniku na zadnji poti: fantari krškega Sokola, Sokolskim društvom Krško, Zagreb, Brežice, Rajhenburg, Sevnica in Sv. Križ, vodstvu ljudske šole v Krškem ter vsemu učiteljstvu, gosp. nadučitelju Knapčiču iz Vidma, g. Kosu iz Sromelj, g. Milanu Auman in br. starosti krškega Sokola dr. Janu za za poslovilne govore v imenu učiteljstva, Sromljanov, nekdanjih sošolcev ter krškega Sokola; vsem, ki so od biza in daleč prihitali, da se udeležijo pogreba nepozabnega rajnega ter končno vsem, ki so se na katerikoli način spomnili smrti blagopokojnika.

KRŠKO, 28. januarja 1921.

Zalujoča rodbina Karla Rumpret.

Prodaja pohištva za eno sobo. Ogledati dnevno od 11 — 12 ure dop. Mesini trg 19/L.

Elegantno novo pohištvo

(jedilnica in obednica) je naproda za 90.000 K. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 944

Piano, popolnoma nov, krasen, glas, se ceno prodaja. Prahuti: Ljubljana, Miklošičeva cesta 4 gostilna. 912

Damsko angleško sedlo naproda. Mesini trg 6, II. nadst. 915

Jedilnica kompletne moderne (hrast), ulavir (Bösendorfer), kuhinja kompletna, s posodo se prodaja. Mesini trg 6, II. nadst. 914

Velika registrirna blagajna (National-Cash) z električnim in ročnim pogonom in štirimi predali ter dobro ohranjena blaga na wortheimerion št. 3, naproda. Naslov v upravnistvo „JUTRA“. 911

Bez konkurencije.

Mašinsko ulje, Regal O, najboljšeg kvaliteta, prodaje na veliko u drvenim buradima, i mustre šalje na zahtev Jovan Jovanović I Komp., Beograd, Sremska ulica br. 9. Telefon 15 — 23. 815

Strešno lepenko dobavlja takoj v vsaki množini najceneje vrste Jon. R. Pah, Ljubljana, Štefanova ulica 22, telefon 813.

Prodaja se vinarna

v sredini Maribora z 2400 hl zaloge in transportnih sodov z vso kletarico in pisarniško opremo. Dopisi pod „Vinski trgovec 1921“ Maribor i pošto ležeče. 931

Pozor, brivci!

Dve elegantni brivski toaletni garnituri in ščet: 3 ogledali, 2 mišici in 2 stola se prodajo. Tudi nekaj brivskega perila se odda. Natančneje: S. Strmež, Pod Trnovo 1. 946

Nova poslatev!

Stambulske preproge, predložniki, zastorji, prevleke, brokatna pregrinjala za klavirje, namizni prtji, velika izbira perzijskih preprog, karamanijev, spajalnih preprog po najnižjih cenah. Tepihhaus zum Türken, Graz, Kalesh, bergyasse 1. 951

Franjo Lesar

Barinka Lesar roj. Jezeršek

poročena

Ljubljana, 6. feb. 1921.

Ribnica Krišto pri Trzinu

Prevzel sem zastopstvo prvovrstnih tvornic:

audim elektrotehnični material, betonsko železo, različen železni material in motorje. Zakažite ponudbe

Gjorgje Grujić

Beograd, Miletina ul. 15.

Viši tvariški stolar (mizar) prima se odmah. Ponude za prepisima svjedodžba i oznakama zahtjeva neka se šalja na naslov: Tvarnička radnja d. d. u Sisku. 924

Lepa jabolka

po K 6:50 in 7:50 za kg razpošilja se 50 kg dalje po povzetju J. Razboršek Smartno pri Ljubi. 856

Nadmilinarja sprejme valjni mlin. Neotenzjeni mlinarji imajo prednost. Naslov pove upravnistvo Slov. Naroda. 771

Vrtnarji! Vam ki ste mero dobrih semen, sporočimo, da so nam pravkar iz inozemstva dospela semena. Oddajemo jih z največ mogočo garancijo. Cenik pošljemo na zahtevo. Trgovina s semeni, Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12. 781

Kontoristinja, izvršena strojepislovske korespondence ter nemške stenografije, se išče za takoj ali pozneje. Ponudbe pod „Merkur 871“ n upravu Slov. Naroda. 871

Prodaja lesa

V Kočevski Reki se odda najvišjemu ponudniku 3—4000 smrekovih in nekako 2000 bukovičnih debel. Ponudbe v publikih do 23. februarja na Josipa J. Kličev v Rečevju št. 201. 929

Prodaja se hiša

Potrze se Wolfova ulica 8. 916

Prodajo se koncertne fine kitre (Heidekera) in 2 mandoline, izredno fino delo. Ogleda se od 2—4 pop. Velepič, Knaš Bleva št. 7. 941

Šofer in samostojen avtomonter išče službo kot šofer ali eventualno kot monter. Ponudbe pod „Šofer 940“ na upravništvo Slov. Naroda. 940

Kliša dvonadstropna, z 8 stanovanji, vrtom, blizu tobačne tovarne, se ceno prodaja. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 939

Kot atonka za trgovino išče mesta 14 letna, čvrsta, čedna deklica. Ponudbe pod „Milka 938“ na upravništvo Slov. Naroda. 938

Zelo lepe obrezane ciprese za grobove, vrtno ograje (visočine 1 do 2 m) se samo v večjih množinah oddajo. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 942

Prodaja se lep otroški voziček. Hrenova ulica 8, pritišlje. 927

Vodja pisarne

zmožen angleške korespondence ter voč drugih jezikov, dober poznavalec svetovnih trgov, želi vstopiti k večji družbi, katere se bavi s kupčijami na svetovnem trgu. Naslov takoj. Ponudbe pod „Svetovni trg 956“ na upravu Slov. Naroda. 956

Prodajni hišo z vrtom, njiivo, sadnim vrtom ter nekaj gozda v Laškem pri Celju. Posredovalec izključno: Marija Pohl, Laško pri Celju. 955

40 litrov fine slivovke po K 100— je naproda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 915

Izumljeno strojepislo, popolnoma zmožno slovenske in nemške stenografije sprejema Jugoslovansko inženirsko podjetje v Mariboru. 959

Oprav. št. E 12/21 2 957

Dražbeni oklic.

Vsled sklenjen z dne 20. j. n. 1921 oprav. št. Cw 7. 8. 9. 10/20 se prodajo dne 21. februarja 1921 dopoldne ob 10 uri v Kranju na javni dražbi: različni predmeti za električno razsvetljavo in pripravo iz trgovine „Svetla“. Reči se smejo ogledati dne 21. februarja 1921 v času med 9—10 uro dopoldne v Kranju.

Okrajna sodalja v Kranju, odd. III, dne 24. januarja 1921.

ZALOGA BAKRA

pločvine, torila, kotli, paličevje, žiče, cevi, neti.

Steklene cevi, kositer, cin za lotanje.

Prevzamemo naročila po meri za bakrene polizdelke, aluminij, medenine in druge kovine, bakrena lokomotivna ložišča in druge železniške potrebščine.

Brizgalice proti poručenosti Destilirni aparati za žganje.

O. d. za promet kovinama

Zugmayer i Gruber

Zagreb, Akademski trg 1. Tel. 221.

V Jugoslovanski edina prodaja matične hiše Georg Zugmayer & Söhne, Metallwarenfabrik, Wien-Waldegg, Gst. 1810.

Konjak

Pri slabosti vsled starosti, pri želodčnih težavah in pri izgubiti moči je star vinski konjak v mleku pravo oživljajoče sredstvo. Dve polilitrski steklenici pošlje franco za vnaprej poslanju K 140— Bonacé Marti, lastnik, grad Golče pri Konjstah, Slovenija. 918

Občinska hranilnica v Postoini sprejme takoj

v hranilničnem knjigovodstvu popolno izvežbanega uradnika. Plača in drugo po dogovoru. Prosilci, ki imajo v Julijski Benečiji svojo domovinsko pravico in da so zmožni poleg slovenščine tudi italijanskega jezika, imajo prednost. Ravnateljstvo. 960

Redka prilika za gostilničarje in trgovce.

Vsled rodbinskih razmer se prodaja posestvo, enonadstropna hiša z gostilniško koncesijo s 5 sobami, kuhinjo, jedilna shramba, klet in pripraven lokal za trgovino, živinski hlev, svinjaki, kozolec z 2 ema kletama, škedenj in soba za okodele. Zraven se drži 4 1/4 orala sadonosnika, travnika in 1 1/4 orala gozda, 1 minut oddaljena njiva, 2 1/4 orala. Nahaja se v vasi pri župnijski cerkvi in ni nobenega trgovca, vse v najboljšem stanju. Cena 335.000 kron. Natančnejša soročila poštno ležeče št. 335. Poljčane, Štajersko. Znamke priložiti. 955

Dobavno iz zaloge:

bencinov motor za kmetijstvo, 3 HP, 450 obratov na minuto stojič, dobro ohranjen pravljen za obrat, s prikljaki, stroj za enakolomenski tok 115 voltov 29.6 amp. 1670 obratov v minuti, stroj za enakolomenski tok 115 voltov 112 amp. 1100 obratov v minuti, motor za vrtilni tok, nov 110/190 voltov 50 per. 1440 obratov 4 HP, motor za vrtilni tok, nov 150 voltov 42 per. 1200 obratov 3.5 HP, motor za vrtilni tok, 120/210 voltov 42 per. 805 obratov 7.8 HP, motor za vrtilni tok, nov 160 voltov 50 per. 950 obratov 8.6 HP. Drugi stroji in motorji na vprašanje v kratkem času. Val stroji kompletni s pritlikinami Ing. Julius Förster Graz, Schubertstrasse 73 Telefon 59 Villa Rold. 938

Prvovrstna nemška tvornica za umetno usnje, usnjeno sukno (povoščeno platno) in kaliko išče za Jugoslovansko (izvzemaj, Staro Srbijo) zlasti za nekdanj avstro-ogrske del

zastopnika

uvedenega pri zadevnih odjemalcih. Smoter imajo samo ponudbe z najboljšimi referencami. Ponudbe pod D. O. 238 na Rudolf Mosse, Dresden. 948

Razpis.

Pri državnem zdravstviču v Rogaški Slatini se oddajo po javnem razpisu za zdraviliško dobo leta 1921, 1922 in 1923 nastopni trgovski in obrtni prostori:

- 1.) Modna trgovina za dame in gospode z inventarjem.
- 2.) Trgovina z zlaščadno in srebrnino, urarskimi in optičnimi predmeti brez inventarja.
- 3.) Trgovina za modistiko brez inventarja.

Ponudbeni pogoji so zapodani v uradnem listu št. 132 z dne 17. novembra 1920. Pismene pravilno kolekovane ponudbe je vložiti do dne 5. marca 1921 pri ravnateljstvu zdravilišča v Rogaški Slatini. 947

Ravnateljstvo drž. zdravilišča Rogaška Slatina.

Anončni zavod Drago Beseljak

Ljubljana, Cankarjevo n. 5. Oglasi oddajate sprejema oglašev vseh vrst v vseh listih v tu in inozemstvu. Preručni, nazreli, prava, vedel. Nudi vsestransko obsežne ugodnosti. Oskrbni klišeje. Popisuje v vseh jezikih.

Tvornica keksov, prepečenca, oblatov in vafeljnov

V. BIZJAK in DRUG.

Rogaška Slatina

prilpota svoje fine izdelke.

Bukova drva

ca 50 vagonov popolnoma suha za takojšnjo dobavo na prodaj. Vprašanja na Anonč. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Kraljevina S. H. S. 1921.

Almanah hude v krasni obliki in okusni izdaji in bo za vse kroge kot vodilna knjiga po Jugoslaviji z ozirom na postaneke in razvoj, ustroj in industrijski in trgovski razvoj kraljevine. Glavno uredništvo v Novem sadu je poverilo zastopstvo za Slovenijo in Dalmacijo tvrdki Drago Beseljak, Anon. in inf. zavod Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5, ki prevzema izključno vsa naročila in plačila za knjigo in oglašje. Almanah bo tiskan v 4 jezikih in več tisoč izvodih. Knjigo in oglašjevanje v njej toplo priporoča: Glavno uredništvo Almanaha Kraljevina S. H. S. 1921 Novi sad.

Blagajničarka

se sprejema takoj v špecijalno trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod „Blagajničarka“ na Anon. inf. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo n. 5.

Minska oprava

z modernimi valjčnimi stoli ect. se prodaja ali da v najem Pojasnila pri Anon. zavodu Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 953

Beli cviček

(Schiller)

In prvovrstna vilanjska rdeča vina, stara in nova, nudim po najnižjih dnevnih cenah. Posodim sode; sprejemem dobro vpeljane zastopnike.

Viljem Schuth,
vinogradnik, Villany.

Informačni zavod Drago Beseljak

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. Obilnostno koncesioniran. Točne informacije o premoženju, zvezah, d. bavi blage in placit. — Kulantne cene. — Bliskovitost. — V zvezi z vsemi svetovnimi informacijskimi zavodi